Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КОМИТЕТИ
ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 202 (9848). ● 1990 йил, 23 октябрь. ● сешанба ● Баҳоси 3 тийин.

Жумҳуриятимиз деҳқонлари давлат қабул пунктларига 4 миллион 760 минг тоннадан ортиқ пахта етказиб бериб, йиллик режани бажардилар. Бу катта муваффақиятта вилоятимиз пахтакорлари ўзларининг 344 минг 300 тоннадан ортиқ «оқ олтин»лари билан муносиб ҳисса қўшдилар.

Бўка: 60 минг тоннага етади

Йиллик режа бажарилди

ВИЛОЯТИМИЗДАГИ яна бир ноҳия — Бўкадан қувончли хабар олдик. Ноҳия деҳқонлари давлатга 55 минг 350 тоннадан ортиқ пахта топшириб, йиллик режани бажарганликлари ҳақидаги ғалаба рапортига имзо чекишди. Ҳар гектар ердан 25 центнердан пахта йиғиштириб олинди. Ҳосилнинг асосий қисми юқори навларга сотилди.

Эришилган катта муваффақиятга ноҳиядаги Фрунзе номли, Ильич номли, «Партия XIX съезди», Жамбул номли, Тимирязев номли, «Ленинизм» ва Мичурин номли жамоа хўжаликларининг деҳқонлари, айниқса, катта ҳисса қўшдилар. Бу хўжаликларда йиллик режа барвақт адо этилди. Айни кунларда мажбурият ҳисобига хом ашё топширилмоқда.

Қувончлиси шундаки, бу йил ноҳияда илғор бригада жамоаларининг сафи янада ортди. «Партия XIX съезди» жамоа хўжалигидан Ўзбекистон ССЖ халқ депутати Худойберди Абдужабборов, жумҳуриятда хизмат кўрсатган пахтакор Аҳмад Душабоев, «Ленинизм» жамоа хўжалигидан Рустам Муродов, Эргаш Иномов, Мавлуда Кенжаева, Жамбул номли жамоа хўжалигидан Ислом Азимов, «Октябрь 40 йиллиги» жамоа хўжалигидан Ҳамроқул Жўрақулов, Қурбонсаид Султонов, Ҳамза номли жамоа хўжалигидан Ўсар Пардаев, Бахтиёр Қуролов сингари тажрибали пахта усталари бошчилик қилаётган жамоаларда ҳар гектар ердан 31—35 центнердан ҳосил олинди.

Бугун муваффақият ҳақида гапирилар экан, азамат механизаторлар қўшган ҳисса салмоқли бўлганлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Улар ҳозиргача териб олинган пахтанинг 46 минг тоннадан ортиғини машиналар бункеридан тўкишди. Машина терими режаси 114 фоизга бажарилди. 474 та терим агрегатининг ҳар бирида 97 тоннадан пахта теришга эришилди. Бошқача қилиб айтганда механизаторларнинг ҳиммати туфайли режадаги пахтанинг 83 фоизи «зангори кема»лар ёрдамида йиғиштириб олинди.

Ҳамза номли жамоа хўжалигининг Жума Қулмуродов, Тимирязев номли жамоа хўжалигининг Мурод Қурбонов, Файзи Усмонов, «Партия XIX съезди» жамоа хўжалигининг Аҳмад Омонов, Шокир Исроилов, «Ленинизм» жамоа хўжалигининг Нурали Эргашев, Саидазим Қундузов, Жамбул номли жамоа хўжалигининг Эргаш Азимов, «Октябрь 40 йиллиги» жамоа хўжалигининг Уммат Маматов, Саиджалил Комилов сингари механизаторларнинг номини ноҳияда барча ҳурмат билан тилга олмоқда. Уларнинг ҳар бири мавсумда машинаси бункеридан 160—180 тоннадан пахта тўкди.

Жойларда меҳнатни янгича ташкил этиш, деҳқонга мустақил, эмин-эркин ишлашга шароит яратиш, айниқса, ижара пудрати, оила пудрати усулларини ривожлантириш, оммалаштириш, пахта теримига янгича ҳақ тўлаш муваффақиятлар гарови бўлди. Ана шу туфайли ноҳиядаги биронта ҳам жамоа хўжалиги йиллик режа ва мажбуриятларини четдан биронта ҳам ҳашарчи олмасдан бажардилар.

Дастлабки марра эгалланган бўлишига қарамай барча хўжаликлар, бригадаларда пахта йиғим-терими жадал давом этмоқда. Далада ҳали ҳосил мўл. Ўз имкониятларини ҳисоблаб чиққан бўкалик пахтакорлар умумий хирмонларини 1990 йилда 60 минг тоннага етказишга аҳд қилдилар. Шунингдек, азамат деҳқонлар кузги-қишки тадбирларини ҳам бошлаб юборишди. Сабзавот, озуқа экинларидан бўшаган 4 минг гектар ер шудгорлаб қўйилди. Кузги ғалла ва сабзавот экиш уюшқоқлик билан давом этмоқда.

(Бўка ноҳияси пахтакорларига бағишланган мақолани рўзноманинг 3-саҳифасида ўқийсиз).

ТЕРИМ КУНДАЛИГИ

Вилоятимиз ноҳияларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида 22 октябргача бўлган

М А Ъ Л У М О Т

(режага нисбатан фоиз ҳисобида)

Биринчи устун — ноҳиялар; иккинчи устун — бир кунда тайёрлангани, учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи усвун — машина терими бир кунлик; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

ЎРТА ЧИРЧИҚ	1,07	109,05	1,40	133,94
КОММУНИСТИК	0,60	106,31	0,63	124,98
Бўка	1,31	99,35	1,44	113,66
Чиноз	1,58	97,45	1,97	96,94
Пискент	1,45	96,25	1,61	97,66
Ғалаба	1,26	96,18	1,43	110,68
Бекобод	1,00	95,78	0,75	95,51
Оққўрғон	0,93	95,28	0,95	105,17
Янгийўл	1,83	83,67	1,94	84,72
Вилоят бўйича	1,19	97,84	1,23	103,22

БУГУН — ноҳия меҳнаткашлари йиллик пахта тайёрлаш режасини бажарган кунда Фрунзе номли жамоа хўжалиги деҳқонларининг ҳам салмоқли ҳиссаси бор. Бу йил хўжаликдаги барча бригадаларнинг жамоалари йиллик режаларини муддатидан илгари бажариб қўйишди. Ҳосилнинг асосий қисми машиналар ёрдамида териб олинди. Суратларда: (чапдан) жамоа хўжалиги касаба уюшмаси раиси Турғун Хошимов дастлабки мажбуриятини ҳам адо этган Букенбой Уташов бригадасини ғалаба билан табрикламоқда; илғор механик ҳайдовчи Абдусаттор Салимович (ўнгда) жамоа хўжалиги партия ташкилоти котиби Ойхунбой Айтбоев даланинг ўзида кўчма вимпел ҳамда катта мукофот билан қутлади.

А. ЗУФАРОВ суратлари.

ҲАВАСКОРЛАР МАДАДИ

Мавсумнинг уюшқоқлик билан ўтишида ноҳиядаги барча ташкилотлар пахтакорларга баҳоли қудрат мададкор бўлдилар. Жумладан, ноҳия маданият бўлими томонидан дала шийпонларида кўплаб учрашувлар ўтказилди. Бадиий ҳаваскорлар эса икки юзга яқин ранг-баранг концертлар кўрсатишди.

Маданият уйи қошида ташкил этилган иккита агитбригада халқаро мавзудаги суҳбатлари, театрлаштирилган кўрсатувлари, куй ва қўшиқлари билан теримчиларни хушнуд этишди.

Бригада аъзолари дала шийпонларида саксондан ортиқ кўчма кутубханалар ташкил этишди. Бу тадбирлар теримчиларнинг кундалик матбуот нашрлари билан танишиб, янгиликлардан хабардор бўлиб туришларига имкон яратди.

Пахтакорлар мавсум давомида ўз ноҳияларидагина эмас, балки қўшни ноҳиялардаги бадиий ҳаваскорлик ансамбллари чиқишларидан ҳам баҳраманд бўлдилар. Паркент ноҳиясидаги «Чақ-чақ» фольклор-этнографик ҳамда «Паркент гуллари» халқ ансамбллари қатнашчилари ҳам бўкаликлар хизматида бўлишди.

Ноҳия маданият бўлими ходимлари нафақат хизматлари, балки далалардаги амалий ишлари билан ҳам пахтакорларга кўмаклашдилар. Улар ноҳияда яратилган улкан хирмонга 20 тоннадан зиёд пахта тўкдилар.

Р. СОДИҚБЕКОВА.

ССЖИ Олий Кенгашининг қарори

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШНИНГ ВА БОЗОР ИҚТИСОДИЁТИГА ЎТИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ТЎҒРИСИДА

ССЖИ Олий Кенгаши халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг ССЖИ Президенти тақдим этган асосий йўналишларини кўриб чиқиб, **қарор қилади:**

1. Халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишлари мамлакат барча давлат идоралари ва хўжалик ташкилотларининг зудлик билан қиладиган ҳаракатлари учун дастуриламал деб маъқуллансин. ССЖИ Президенти билан ССЖИ Вазирлар Кенгаши иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятлар, мухтор вилоятлар ва мухтор округларнинг давлат ҳокимияти ҳамда бошқарув идоралари иштирокида белгиланган дастур амалда рўёбга чиқарилишини таъминласинлар, уни бажариш вақтида ССЖИ халқ депутатлари айтган мулоҳаза ва таклифларни ҳисобга олсинлар. Иқтисодиётни, истеъмол бозорини соғломлаштиришга оид фавқулодда чора-тадбирларни жуда қисқа муддатларда амалга оширишга, шартномавий ва молиявий интизомни, пул муомаласини мустаҳкамлашга, ташқи иқтисодий фаолиятни такомиллаштиришга, мулкчиликнинг ҳамма шаклларини ривожлантиришга, ҳуқуқ-тартиботни, фуқароларнинг ижтимоий ва экология ҳимоясини таъминлашга, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга, ССЖ Иттифоқи ва жумҳуриятларнинг давлат идоралари ўртасида аниқ ўзаро алоқани йўлга қўйишга алоҳида эътибор берилсин.

2. Иттифоқдош ва мухтор жумҳуриятларнинг Олий кенгашларига, мухтор вилоятлар ва мухтор округларнинг халқ депутатларига кенгашларига, барча халқ депутатлари маҳаллий кенгашларига тегишли ҳудудлар ва минтақаларнинг иқтисодий аҳволини соғломлаштириш масалаларини кўриб чиқиш, халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишларини аниқлаштириш ва ривожлантириш тавсия этилсин.

3. ССЖИ Президенти, ССЖИ Олий Кенгаши Раёсати ва ССЖИ Вазирлар Кенгаши халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишларини амалга ошириш учун зарур бўлган қонун ҳужжатлари ва бошқа ҳужжатлар рўйхатини аниқласинлар ва уларнинг лойиҳаларини ишлаб чиқиб, қабул этишни уюштирсинлар. ССЖИ Олий Кенгашининг комитетлари ва палаталарнинг доимий комиссиялари тегишли қонунлар ва бошқа норматив ҳужжатларни, биринчи галда фуқароларнинг ижтимоий ҳимояланишини кучайтиришга қаратилган ҳужжатларни тайёрлашда, шунингдек бозор муносабатларини ривожлантиришнинг тадбирлари бажарилишни назорат қилишда қатнашсинлар. Халқ хўжалигини барқарорлаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишлари қандай бажарилаётганлиги тўғрисидаги масала ССЖИ Олий Кенгашининг 1991 йил кузги сессиясида тинглансин.

4. Белгиланган дастур билан аҳолини батафсил таништириш мақсадида халқ хўжалигини барқаролаштиришнинг ва бозор иқтисодиётига ўтишнинг асосий йўналишлари марказий ва жумҳурият матбуотида эълон қилинсин. Давлат идораларига, хўжалик ташкилотларига, оммавий ахборот воситаларининг таҳририятларига бозор муносабатларига ўтиш дастурини амалий равишда ва равшан тил билан тушунтириб бериш учун ўзларининг ҳамма имкониятларидан фойдаланиш таклиф этилсин.

5. ССЖИ Олий Кенгаши халқ депутатлари Кенгашларига, меҳнат жамоаларига, сиёсий партияларга, оммавий жамоат ҳаракатларига ва бирлашмаларга, жамиятнинг барча табақаларига мурожаат этиб, оқиллик ва сабр-тоқат, инсоний ва миллий иноқлик кўрсатишга, халқ хўжалигини барқарорлаштириш ва бозор иқтисодиётига ўтишга, мамлакатнинг ижтимоий янгиланиш, демократиялашув ва ҳар бир киши учун муносиб ҳаётни таъминлаш йўлидан илгари силжишига халақит бераётган ҳамма иллатларни тугатишга оид тадбирларни сабот билан амалга ошириш учун куч-ғайратларни бирлаштиришга чақиради.

ССЖИ Олий Кенгашининг Раиси
А. ЛУКЬЯНОВ.

Москва, Кремль.
1990 йил 19 октябрь.

● ***ОБУНА—91*** ●

МИНГ РАҲМАТ

Мен ҳар йили турли хил нашрларга кўплаб обуна бўлардим. Чунки ўзим ҳам ўзбек ва қозоқ тилларида чиқадиган болалар ойномаларида ўз машқларим билан қатнашиб тураман. Лекин арзимаган пенсия пули иқтисодий томондан қийинчилик бўлиб турган ҳозирги пайтда нимага ҳам етар эди. Обуна бўлиш учун нима қилишимни билмай турганимда телефон жиринглаб қолди. Дастакни кўтаришим билан «Москва» шўро хўжалиги касаба уюшмаси раиси Тангриберган ака Тўрабоевнинг овози эшитилди. Салом-аликдан сўнг у деди:

— Бу йил қайси нашрга обуна бўлмоқчисиз? Сизни учтўртта газетага обуна қилишни совхоз раҳбарлари ўз зиммаларига олишди.

Бу гапни эшитиб ниҳоятда севиниб кетдим ва «Тошкент ҳақиқати», «Қишлоқ ҳақиқати», «Советский спорт» ҳамда «Ветеран» журналларига обуна бўлиш истагим борлигини айтдим. Шу билан бирга қардош Қозоғистонда чиқадиган ёшлар газетаси «Ленинши жас»га ёзсангизлар дея илтимос қилдим.

Мен қатори 15 Улуғ Ватан уруши фахрийси ҳам Калинин ноҳиясида чиқадиган «Ленинчи» рўзномасига бепул обуна қилинди.

И. ҚОСИМОВ.

ДИЛДАГИ ГАПЛАР САҲИФАГА ЧИҚСИН

Вилоятимиз барча пахтакорлари сингари Бекобод ноҳияси дала меҳнаткашлари ҳам етиштирилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олиш, режани уддалаш ниятида астойдил ғайрат қилаётирлар «Авангард» шўро хўжалиги ишчилари бу меҳнат беллашуви пешқадамлари орасида бормоқдалар. Биз куни кеча хўжалик далаларида бўлиб, теримнинг ташкил этилиши билан қизиқдик. Шўро хўжалиги маъмурияти пахтакорлар манфаатдорлигини оширишга катта эътибор беришибди. Бу ерга биринчи теримда хирмонга топширилган ҳар кило ҳосил учун 25 тийиндан, иккинчи теримда эса 20 тийиндан ҳақ тўлашга қарор қилишибди. Кўп жиҳатдан шу сабабли терим ғоят уюшқоқлик билан давом этаётган экан.

Суҳбат аста-секин обунага кўчди. Тушлик пайти бўлгани учун даврага шўро хўжалигининг кўпгина аъзолари қўшилди. Қуйида улар билдирган фикр-мулоҳазалар билан танишасиз.

Ортиқов Нуъмонжон, шўро хўжалиги директори:

— Бугунги кунда ҳаётимизни рўзномаларсиз тасаввур этиб бўлмайди. Улар орқали жўшқин ҳаётимизда рўй бераётган воқеалар билан танишамиз. Шу маънода «Тошкент ҳақиқати» кейинги вақтларда сезиларли даражада ўзгарганлиги, турмушга яқинлашганлигини алоҳида таъкидламоқчиман. Рўзномадаги инсонлар тақдири, ижтимоий муаммолар билан боғлиқ мақолалар одамларда катта қизиқиш уйғотяпти. Кўп ҳолларда хўжалигимиз ишчилари, мутахассислари фалон мақолани ўқидингизми, деб қолишади.

«Тошкент ҳақиқати»га қизиқиш ортаётганлигини обуначилар сонини кўпаётганлигидан ҳам билиш мумкин. Чунончи марказий устахонамиз, сут-товар фермаси, Тожибой Жумабоев, Қўчқор Аҳмедовлар бошчилик қилаётган бригадаларда ҳамма бу рўзномага обуна бўлди. Шўро хўжалигимиз бўйича эса ўтган йили 11 минг сўмлик рўзнома ва ойномаларга ёзилган бўлсак, бу йил ушбу рақамлар 30 мингга етади.

Бир муштарий сифатида айтмоқчи бўлган мулоҳазаларим ҳам бор. Баъзан журналистлар мақолага бирёқлама ёндошадилар. Масалан, ҳамма раҳбарларни албатта тўра, қоғозбоз сифатида кўрсатишга мойиллик сезилади.

Мана, ҳозир пахта терими авжида. Раҳбарлар терилган ҳосилни тайёрлов пунктларига жўнатиш, эртага одамларни, техникани тўғри таъминлаш муаммолари билан банд. Том маънода ҳаловат нималигини билмайдилар. Айтайлик, шундай тиғиз бир пайтда кимдир унинг қабулига вақтида кира олмаса дарҳол тўрага чиқариб қўйилади. Тўғри, раҳбарлар орасида кеккайган, меҳнаткаш инсонни оёғининг учида кўрсатадиганлар йўқ эмас. Бироқ ҳаммага бир қолипда ёндашиш ҳам ҳақиқатни бузишнинг ўзгинаси.

Айтинг-чи, нима учун кейинги вақтда бирор омилкор, халқпарвар раҳбар ҳақида таъсирчан мақола чиқмаяпти. Наҳотки бундайлар орамизда бўлмаса. Улар бор. Лекин журналистлар бундай ташкилотчиларни қидириб топишга эринишади. Умуман, раҳбарлар ҳақида ёзишга эҳтиёткорлик билан муносабатда бўлишади. Ҳар бир раҳбар ҳам ўзи тўғрисида мақтов мақола чиқишини хоҳлайвермайди, натижада бир-ёқламалик давом этяпти.

Муштарийларимиз даврасида

Турсунали Мамадалиев, шўро хўжалиги партия қўмитасининг котиби:

— Ҳозир ғоят мураккаб вазиятни бошдан кечиряпмиз. Очиқ айтадиган бўлсак, парокандалик белгилари ҳам йўқ эмас. Зўр бериб КПССга қарши ҳужум қилишяпти. Партиядан чиқиш ҳоллари ҳам кўпаймоқда.

Ноҳиямизда эса Коммунистик партияга ишонч йўқолгани йўқ, шунинг учун КПССдан чиқаётганлар ҳам йўқ ҳисоб. Бунда «Тошкент ҳақиқати»нинг муайян ҳиссаси борлигини айтиш керак. Вилоят, шаҳар ва ноҳия партия қўмиталари олиб бораётган ташкилий-тарбиявий ишлар ёритиб борилмоқда.

Шу билан бирга партия турмушини ёритишга ҳам янгича ёндашиш керак, деб ўйлайман. Ҳозир фаол коммунистлар, айниқса, бошланғич партия ташкилотларининг котиблари ошкоралик, кенг демократия шароитида қандай иш олиб бориш кераклигини яхши тасаввур этолмайдилар. Шунинг учун ҳақиқатан жамоа обрўэътиборини қозонаётган партия ташкилотлари фаолияти, иш тажрибасини очиб бериш жуда муҳим. Кейин ҳалол, ташаббускор КПСС аъзолари тўғрисида кўпроқ ёзиш зарур. Биз партиянинг асосий қисми ана шундай ишчилардан иборат эканлигини халққа тушунтиришимиз шарт.

Суҳбатга қўшилган бошқа муштарийлар ҳам рўзномамиз мундарижасини бойитиш, мазмунини янада қизиқарли қилиш юзасидан ўз таклифларини айтдилар. Улар фикрлари бир жумлага умумлаштирилса «Эл юрагидаги саҳифага чиқсин» деган маъно келиб чиқади.

Бекобод ноҳия партия қўмитасининг котибаси Қ. Ҳуррамовадан давра қатнашчилари фикр-мулоҳазаларини шарҳлаб беришни илтимос қилдик:

— Ҳа, матбуот — қудратли куч. Босма сўз кўп муаммоларни ҳал қилишга кўмаклашади. Шунинг учун журналистлар кўпроқ ҳаётий муаммоларга мурожаат қилишлари керак, деган ўйдаман. Масалан, биргина болалар боғчалари масаласини олиб кўрайлик. Кейинги йилларда уларни қуриш кўлами анча ошди. Бироқ қурилган боғчаларни жиҳозлашга қурбимиз етмай доғдамиз. Оддий пиёла нима деган нарса. Савдо ташкилотлари қандайдир ҳужжатларни рўкач қилиб пиёлаларни фақат нақд пулга сотамиз, деб туриб олишади.

Умуман, нима, жамоа хўжаликларига қарашли боғчалар давлатга ўгаймми? Улар давлатники бўлса таъминоти чакки эмас. Хўжаликларники эса колхознинг ўзи таъминласин, деган баҳона билан ночор аҳволга тушиб қолган. Колхозчи эса етиштирган маҳсулотларини давлатга сотишга мажбур. Бу ҳақда мен Ўзбекистон Компартияси XXII съезди ҳайъатига ҳам мурожаат қилган эдим. Афсус, бу хусусда тайинли жавоб ололмадим.

Рўзномаларга обуна масаласига келсак бу ноҳия партия қўмитасининг диққат марказида турибди. Райком биносига кираверишда «Обунадан нега орқадасиз» деган кўрсаткичлар тахтасига кўзингиз тушган бўлса керак. Унда қайси хўжалик, муассаса, ташкилотда рўзнома ва ойномаларга ёзилиш қай аҳволда эканлиги мунтазам қайд қилиб борилади. Бу иш «Партия XXV съезди», «Авангард» шўро хўжаликлари, Дзержинский номли жамоа хўжалигида уюшқоқлик билан олиб борилмоқда. Обунага ўқув юртлари, ташкилот ва муассасалар раҳбарларини ҳам жалб этганмиз. 1 ноябрга қадар ушбу тадбирни муваффақиятли туталлаш ниятидамиз.

А. НОСИРОВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

ЁЗИЛИШГА ЁЗИЛДИМ-У...

Бу йилги обуна доимгидек бўлмади, рўзномалар нархи анча ошиб кетди. Шундай бўлса-да, муштарийлар ўзлари ёқтирадиган рўзномаларга ёзилишмоқда.

Мен кўп йиллардан бери «Тошкент ҳақиқати»ни марказий рўзномалар қатори севиб ўқиб келаман. Кўплаб муштарийлар таъкидлаганидек, рўзноманинг «Социал масалалар бўлимида», «Адабиёт ва санъат», «Суд ҳукмидан сўнг» сингари рукнлари анча ўқимишли бўлади. Шанба сонини эса интиқлик билан кутаман.

1991 йил учун «Комсомольская правда», «Аргументи и факти», «Литературная газета» рўзномалари қатори «Тошкент ҳақиқати»га ҳам обуна бўлдим.

Бироқ эътирозларим ҳам йўқ эмас. Рўзноманинг айрим сонларини зўр-базўр мутолаа қиламан. Агар имкон бўлса унинг ҳар бир сонида кичкина бўлса ҳам бирорта ўқимишлироқ материал бериб борсанглар. Шунингдек, эҳтимол сизлар кўникиб кетгандирсизлар-у, лекин менинг назаримда «Тошкент ҳақиқати» ёзувини ўзгартириш пайти келди. Чиройлироқ ҳарфлар билан киши диққатини жалб этадиган қилиб ёзсангиз яхши бўларди.

Тожихон АҲМЕДОВА,
пенсионер.
Оржоникидзе ноҳияси.

ВАҚТ ШОШИРЯПТИ

1991 йил рўзнома ва ойномалари учун обуна муддати тугаяпти. Ҳадемай бу мавсумга якун ясалади. Хўш, ҳозирча «Тошкент ҳақиқати» рўзномасига ёзилиш қандай бормоқда?

Оҳирги маълумотлар бўйича 20 октябрга қадар рўзномамизга пойтахт вилоятида ёзилиш мўлжалдагига нисбатан 33 фоизни, яъни учдан бир қисмини ташкил этди. Кейинги кунларда ҒАЛАБА, БЎКА, ПИСКЕНТ, ОҚҚЎРҒОН ноҳиялари, БЕКОБОД, ЯНГИОБОД шаҳарларида дуруст кўрсаткичларга эришилди. Ана шу ноҳия ва шаҳар «Союзпечать» идоралари, матбуот тарқатувчилари обунани ташкил этишга масъулият билан ёндашмоқдалар.

Лекин вилоятимизнинг ПАРКЕНТ, КАЛИНИН, КОММУНИСТИК ноҳияларида аҳвол чатоқ. Мазкур ноҳияларнинг хўжаликлари, корхоналари, ўқув юртларида уюшқоқлик етишмаяпти, оммавий-ташкилий ишлар ўлда-жўлда. Расмийлаштирилган обуна ҳужжатлари ҳам ноҳия «Союзпечать» идораларида умумлаштирилмаяпти, обунанинг бориши тўғрисидаги аниқ маълумотлар кечикиб олинмоқда.

Яна бир бор эслатиб ўтамиз: «Тошкент ҳақиқати» рўзномаси учун вақтида обунани расмийлаштиришни унутманг.

ДЎСТЛИКНИНГ ҚАДРИГА ЕТАЙЛИК

27 МИЛЛАТ—БИР ОИЛА

ЧИРЧИҚ пойабзал фабрикаси маҳсулотлари — болалар учун мўлжалланган турли-туман, ҳар хил фасон ва рангда жилваланадиган оёқ кийимлари намуналарининг корхонада ташкил этилган кўргазмасини кўздан кечирар экансиз, ўйга толасиз. Дастлабки ишлаб чиқарилган маҳсулотлар билан ҳозиргилари ўртасида ер билан осмонча фарқ бор. Бу, албатта, замон талаби, ишчилар, хизматчилар, мухандислар — техник ходимларнинг кўп йиллар давомида олиб борган ижодий изланишлари самараси, технологияни такомиллаштириш, меҳнат ва ишлаб чиқаришни ташкил этишни яхшилаш юзасидан амалга оширилган кўпдан-кўп тадбирлар натижасидир.

— Бироқ бу корхонада ҳамма иш кўнгилдагидек экан, деган гап эмас,— деди биз билан суҳбатда фабрика партия бюроси котиби Суҳбатжон Усмонов.— Очиғини айтган яхши-да. Ҳамма кўрсаткичлар бўйича силжиш бор. Лекин, бу ҳеч вақт хотиржамланиш учун асос бўлолмайди. Айниқса, ҳозирги бозор иқтисодиётига ўтиш арафасида. Пойабзал ҳажми, турлари бўйича иш анча жойида. Сифатда эса ҳамон оз бўлса ҳам нуқсонлар учраб туради. Шу йилнинг ўтган тўққиз ойида ўн учта норозилик хати олдик. Тўланган жарима миқдори 4,8 минг сўмни ташкил этди. Шу нуқсонлар бўлмаганда ҳарна бир неча минг сўм ёнга қоларди. Бу кимга фойда-ю, кимга зарар...

Партия бюроси котибининг бу сўзлари ўринли, унга ҳеч қандай эътироз бўлиши мумкин эмас. Лекин, фабрика жамоаси ҳозирги бошбошдоқлик авж олаётган даврда ҳам дуруст ишлаётганлигини таъкидлаш керак. Корхона ишчи-хизматчилари маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажмини оширишга, белгиланган режаларни ортиғи билан бажаришга эришмоқдалар.

Уларнинг жорий йилимизнинг ўтган тўққиз ойидаги иш натижалари шундан далолат бериб турибди. Барча асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлар ўтган йилдагидан ҳам, бу йилги режада назарда тутилганидан ҳам юқори бўлаяпти. Ўсиш суръати умуман 4,6 фоиз бўлгани ҳам чарм пойабзаллар бўйича тўққиз фоизни ташкил этди. Маҳсулотни мижозларга сотиш режадагидан 0,9 фоиз ошиб кетган бўлса, товар маҳсулоти бўйича беш фоиздан ҳам ортиқ бўлди. Меҳнат унумдорлиги эса беш фоиз ошди. Шунга ўхшаш бошқа рақамларни ҳам келтириш мумкин.

Эришилаётган бундай ютуқларнинг энг асосий омили нимада деб сўрасангиз, аввало байналмилал коллективнинг фидокорона меҳнатида эканлигини алоҳида, ҳатто қандайдир ғурур билан таъкидлашади. Албатта, асосий омил шундалигига ҳеч қандай шубҳа йўқ. Бу бор ҳақиқат. Жамоа эса кўп миллатли. Шаҳардаги байналмилал жамоалардан ҳисобланади.

Ўзбек, рус, қрим татар, татар, украин, белорус, уйғур, немис, қорачой, дунган.

БАЙНАЛМИЛАЛ ЖАМОА

Ҳаммасини бирма-бир санаб ўтишнинг ҳожати ҳам бўлмаса керак. Ҳатто хитой ҳам бор. Ҳа, жамоада салкам ўттизта, аниқроғи йигирма еттита миллат ва элатлар вакиллари қўлни қўлга бериб, бир ёқадан бош чиқариб ишлашяпти. Улар ишлаб чиқаришнинг барча қатламларида меҳнат қилишяпти.

Корхона ҳудудининг кўзга кўринадиган жойига қўйилган Ҳурмат тахтаси ҳам жамоанинг кўп миллатли эканлигини яққол акс эттиради. Унга деярли барча миллатга мансуб ишлаб чиқариш илғорларининг суратлари қўйилган.

— Биз ҳамма ишда, барча соҳада жамоамизнинг байналмилал эканлигини ҳисобга оламиз,— дейди партия бюроси котиби.— Чунки бу жуда-жуда нозик масала, етти ўлчаб эмас, етмиш ўлчаб бир кесишни талаб қилади. Мамлакатимизда миллатлараро муносабатлар таранглашиб, учқундан аланга олиш даражасигача бориб қолган ҳозирги шароитда ниҳоятда синчковлик, босиқлик, кучли байналмилал туйғу керак бўлиб қолди. Дўстлик халқларимизнинг кўплаб оғир, машаққатли синовлардан ўтган катта бойлиги экан, унга ҳеч қаерда, ҳеч қачон путур етказмаслик керак.

Фабрика раҳбарлиги, жамоат ташкилотлари ҳар бир ишда, у ишлаб чиқаришга, ижтимоий муаммоларни ҳал қилишга оид бўлмасин, албатта жамоанинг кўп миллатли эканлигини ҳисобга олмоқдалар. Унда бирор миллат вакилларининг, улар жамоада кўпчилик ёки камчилик бўлишидан қатъий назар, иззат-нафси камситилмаслигига ҳаракат қилмоқдалар. Ҳар бир тадбир албатта жамоани ташкил этган барча миллатлар вакиллари иштирокида муҳокама қилиняпти, ҳаммага маъқул бўлсагина рўёбга чиқариляпти.

Энг нозик кадрлар масаласини олиб кўрайлик. Корхонанинг маъмурий раҳбарлигини ташкил этувчи лавозимларда ишлаётганлар орасида ҳам турли миллат вакиллари бор. Фабрика директори дунган миллатига мансуб. Унинг ўринбосарлари бўлиб ўзбеклар, руслар ишлашяпти. Цех бошлиқлар орасида ўзбеклар, қрим татарлари, озарбайжонлар, руслар ва бошқа миллат вакиллари бор.

Фабриканинг режа бўлимига рус бошчилик қилаяпти, меҳнат ва иш ҳақи бўлими бошлиғи қрим татар миллатига мансуб, бош бухгалтер эса татар. Жамоат ташкилотлари раҳбарлари ҳам турли миллат вакилларидир. Партия бюроси котиблигига ўзбек сайланган бўлса, касаба уюшмаси комитетига қрим татар халқи вакили раҳбарлик қилаяпти, комсомол комитети котиби эса қозоқ... Бу рўйхатни катта усталар, усталар, бригада бошлиқлари ва бошқа шу каби қуйи ишлаб чиқариш раҳбарлари мисолида ҳам давом эттириш мумкин.

Шуниси диққатга сазоворки, йигирма етти миллатга мансуб кексаю ёш, эркагу аёл жамоа манфаатини ўз шахсий манфаатидан юқори қўяди, уларнинг кундалик шиори ҳамма бир киши учун, бир киши ҳамма учундир. Шу туфайли ҳам ҳозирги таҳликали кунларда ўз миллатини пеш қилиши, миллат айириш, бирор миллат вакилларини камситиш ва бошқа шу каби иллатлар ҳеч вақт юз бергани йўқ. Ҳамма бир оила аъзоларидек ишлайди, бир-бирига устоз, бир-бирига шогирд бўлиб кетган.

Фабрикада барча халқларнинг миллий байрамларини нишонлаш ҳам яхши анъана бўлиб қолган. Уларда фабрикадаги ҳамма миллат вакиллари фаол қатнашишади. «Наврўз» айёми ҳам шундай нишонланди. Унда фабрика жамоасини ташкил этган кўпчилик миллатлар вакиллари ҳам ўз куй-қўшиқлари билан қатнашиб, унинг янада жозибали, файзли ўтишига ҳисса қўшдилар. Қрим татарлари, татарлар, қозоқлар, руслар ва бошқа халқларнинг ҳам шунга ўхшаш айёмлари бутун жамоа иштирокида нишонланяпти. Бу пойабзалчилар ўртасида дўстлик, ҳамжиҳатликнинг кучайишига хизмат қилаётганлиги учун ҳам тақдирга лойиқдир.

— Айрим кишиларга эриш туюлар, лекин биз санаторий, дам олиш уйлари, саёҳат йўлланмаларини тақсимлашда ҳам жамоамизнинг кўп миллатли эканлигини ҳисобга оламиз,— дейди партия бюроси котиби.— албатта, биринчи навбатда улар муҳтожларга, саломатлиги йўлланмалар берилишини тақозо қиладиганларга берилади. Лекин, шундай бўлса ҳам миллати ҳам эътибордан четда қолдирилмайди. Чунки бу ҳам турли бўлар-бўлмас гап-сўзларга сабаб бўлиши мумкин. Унинг олдини олган яхши, албатта. Тарқалиши, пайдо бўлиши учун ҳеч қандай баҳона, асос бўлмаслиги керак. Барча оммавий-сиёсий, тарғибот-ташвиқот ишларимизни муайян даражада миллатчилик кўринишлари келиб чиқишининг олдини олишга қаратаётганлигимиз самараси шундай бўлмоқда. Биз бу йўлдан бориб, байналмилал жамоамизда иноқликни, ҳамкорлик ва ҳамдардликни, аҳилликни янада мустаҳкамлашга интиламиз, бунинг учун барча имкониятларни ишга соламиз. Чунки дўстлик, аҳиллик бор жойда осойишталик, муваффақият бўлаверади. Унинг қадри бизнинг давримизда янада салмоқлироқ, янада қимматли бўлиб қолди.

...Партия бюроси котиби С. Усмоновнинг бу фикрига биз ҳам бажонудил қўшиламиз.

М. МИРҲАМИДОВ.

ПИСКЕНТ пахта тозалаш заводи жамоасини тўла маънода байналмилал десак бўлади. Мазкур корхонада ўнлаб миллат вакиллари бир оила фарзандларидек меҳнат қилишади. Шу боис завод доимо ўз зиммасидаги режаларини муваффақият билан адо этиб келмоқда. Шунингдек, байналмилал жамоа аъзолари атроф — муҳит муҳофазасига ҳам алоҳида эътибор бериб келишмоқда. Яқинда корхонада янги қуритиш-тозалаш асбоб-ускуналари ўрнатилди. Бу қисман бўлсада, ҳавога чиқаётган зарарли моддаларни камайтириш имкониятини яратди.

Суратда: корхона қуритиш-тозалаш цехи илғор ишчилари Ҳ. Ҳасанбоев, Н. Тарасюк ва Л. Кохоревалар қабул қилинган пахта толасини кўздан кечиришмоқда.

А. ИКРОМОВ суратга олган.

*

● Илмий изланишлар

АСРЛАРДАН СЎЙЛАР ҲИКОЯ

Абдужаббор Кабиров билан суҳбатлашиш ҳамиша мароқли. У бугунги кунни ўтмиш билан боғловчи ажойиб илмий маълумотларга бой. Шуғулланадиган ихтисослиги ҳам қизиқарли. Тоғма-тоғ юриб қояларга битилган турли тасвирлар, шакллар билан тиллашади. Улар қайси асрга мансублигини, ўша узоқ жараёнларда эллар, улуслар нима билан шуғулланганликларини худди воқеаларнинг тепасида бўлгандай ҳикоя қилади. Бу қобилият ҳозир Тошкент Давлат дорилфунунида фаолият кўрсатаётган тарих фанлари номзодида бирдан шаклланиб қолгани йўқ, албатта. У этнографияга олий ўқув юртида ўқиётганида астойдил ихлос қўйди. Устозлари билан амалий машғулотлар бўйича сафарга чиқканларида қоялардаги ёзувларни ўқишни, тасвирларни таҳлил этишни ўрганди.

Кейинчалик ана шу тасвирлар устида тадқиқотлар олиб борди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси тарих ва археология институтида лаборант, илмий ходим, 1970—1978 йилларда Самарқанд тарих ва археология институтида илмий ходим сифатида дунёқарашини бойитиб борди. У жумҳуриятнинг турли вилоятларидаги археологик қазишмаларда иштирок этди. Зараутсой, Аравон, Чадак, Қорақия, Хўжакент, Тераклисой ва бошқа жойлардаги қояларга чизилган тасвирларни тадқиқ қила борди.

Ўзбекистон тоғлари қояларидаги шакллар мавзу ва мазмун жиҳатдан анча бой тасвирлардир,— дейди А. Кабиров.— Унда арслон, йўлбарс, ёввойи чўчқа, бўри, жайрон каби ўнлаб ҳайвонлар тимсоли акс эттирилган. Баъзи қояларда эса қилич, ханжар, ўқ-ёй, жангларда кийиладиган бош кийим, юзга тутиладиган ниқоб, меҳнат қуроллари тошга моҳирона ўйиб битилганки, у асрлар давомида сақланиб келмоқда.

Тасвирлар фақат хилма-хиллиги билан маҳлиё этмайди. Улар биз учун турли асрлардан ҳикоя қиладилар. Қоялардаги шакллар орасида эрамизгача бўлган 1 асрга ва янги эрамизнинг 1 асрига мансублари ҳам мавжуд. Улар жумҳуриятимизнинг узоқ ўтмишидаги тарихий манбалари сифатида катта аҳамият касб этадилар.

Захматкаш олим А. Кабировнинг қоялардаги маънавий бойлигимизга чин ихлос қўйганича бор.

П. СИЛИН.

● ЎЗБЕКИСТОН—ҲИНДИСТОН ●

МЕҲМОНХОНА ҚУРИЛИШИДА

● Пойтахтимизнинг марказида Ҳиндистоннинг «ТАТА прожектс лимитед» фирмаси бунёдкорлари барпо этаётган меҳмонхонанинг умумий қисми ҳамда турар-жой блоки қурилиши ниҳоясига етай деб қолди. Унинг 14 қаватли корпусидан 1-халқаро классдаги 300 хона, санитария-техник хизмат кўрсатиш корпуси, ресторан, бар, миллий заллар, сауна, ҳовуз ва солярий жой олади. Мазкур меҳмонхонани жиҳозлашда замонавий қурилиш материаллари — мармар, гранит, металл, қуёш нурларини қайтарувчи ойналардан фойдаланилмоқда. Интерьер ва холлар ўзбек ва ҳинд миллий услубида жиҳозланмоқда.

Меҳмонхона меҳмонларига СССР ҳамда Ҳиндистон қўшма корхонаси хизмат кўрсатади. Фирма бунёдкорлари мазкур бинони келгуси йилнинг ўрталарига топширишни мўлжаллашмоқда.

А. ҲАКИМОВ.

● Суратларда: меҳмонхона қурилиши; фирма қурувчилари П. Павитра, П. Ражкишор, Ганга Дар; қурувчи П. Мишал.

Суратчи А. ГОРОКРИК.

(ЎзТАГ).

ШАҲАР ВА НОҲИЯ РЎЗНОМАЛАРИНИ САҚЛАБ ҚОЛАЙЛИК

Мамлакатимизда бозор иқтисодиётига ўтиш ҳамма соҳаларни қайтадан кўриб чиқишни тақозо этмоқда. Ҳар бир корхона амалда яшаш учун курашиши, ишлаб чиқаришнинг самарадорлигини ошириши ҳаётий зарурат бўлиб қолди. Чунки улар ўзини-ўзи етарли маблағ билан таъминлай олмаса касодга учраб, синади.

Энг ачинарлиси шундаки, шаҳар ва ноҳия рўзномалари тақдири ҳам хавф остида қолди. Маълумки, вилоятдаги учта шаҳар рўзномасидан ташқари барча ноҳия рўзномалари давлат томонидан ажратиладиган маблағ ҳисобига кун кўрарди. 1991 йилнинг 1 январидан бошлаб бу рўзномалар учун давлат маблағи ажратилмаслиги режаланаётган экан. Улар маҳаллий Советларнинг тасарруфига ўтиб, барча харажатлар маҳаллий бюджет маблағи ҳисобига бўларкан. Бусиз ҳам маҳаллий бюджетимизнинг харажатлари кам эмас эди. Шунинг учун шаҳар ва ноҳия рўзномаларига бюджет маблағлари сарфлашни камайтиришнинг бирдан-бир йўли — обуна миқдорини кўпайтиришдир. Ҳозир 1991 йил учун обуна ниҳоясига етай деб қолди. Минг афсуски, ноҳиялардаги рўзномаларга обуна ўта суст бўлмоқда. 15 октябргача вилоят бўйича ноҳия рўзномаларига обуна қилиш ўтган йилдагига нисбатан 18 фоизгина бўлди, холос. «Паркент тонги», «Янгийўл», «Ленин йўли», «Коммунизм тонги», «Пахтакорлар овози» рўзномаларига шу вақтгача обуна сони 1 мингга ҳам етгани йўқ.

«Социалистик Чирчиқ», «Оҳангарон», «Шонли меҳнат», «Меҳнат байроғи» рўзномаларига обуна бўлиш бошқаларига нисбатан бироз дуруст. Аммо барибир қаноатланарли эмас. Обунага қолган вақт ичида шошилинч чоралар кўрилмаса шаҳар ва ноҳия рўзномаларининг нусхалари камайиб кетиб моддий аҳволи мушкуллашади. Ҳисобларга қараганда 5 минг нусхадан кам бўлган рўзномани чоп этиш бюджетга 90

100 минг сўмга тушади. Бундай маблағни сарф қилишга ҳар қандай ҳомийнинг ҳам хоҳиши бўлавермайди. Оз бўлса-да, рўзномалардан келадиган моддий зарарни камайтириш уларнинг тиражини оширишга боғлиқ.

18 октябрда Олмалиқ шаҳар босмахонасида бўлиб ўтган вилоят матбуот бошқармасининг кенгайтирилган йиғилишида ана шу долзарб масала атрофлича муҳокама қилинди. Унда вилоят матбуот бошқармаси бошлиғи Ш. А. Миралимов обунада судралишга барҳам бериш кераклигини таъкидлаб уни юқори савияда ўтказиш бўйича ўз мулоҳазаларини айтди.

«Союзпечать» идораси вилоят бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Б. Мирзаев бу йилги обуна мавсумининг қийинчиликлари, уни ўтказиш ҳақида фойдали фикрларни билдирди.

Шунингдек, йиғилишда тармоқ корхоналари ҳаётига оид бошқа масалалар ҳам муҳокама этилиб, тегишли тавсиялар ишлаб чиқилди.

М. ХЎЖАЕВА,
Ўрта Чирчиқ ноҳия «Машъал» рўзномасининг муҳаррири.

Мамлакатимиз ҳаётидан

ВОҚЕАЛАР. ФАКТЛАР. ХАБАРЛАР

«ДЕМОКРАТИК РОССИЯ» СЪЕЗДИ

МОСКВАДА «Демократик Россия» деб аталган ижтимоий-сиёсий ҳаракатнинг таъсис съезди бўлиб ўтди. 2 мингдан ортиқ делегатлар икки кун давомида пойтахтдаги «Россия» кинотеатрида умумсиёсий баҳс олиб бордилар, ҳаракатнинг уставини муҳокама қилдилар, турли сиёсий йўналишлардан вакил бўлган қатнашчилар давра столи атрофида ўз фикрларини изҳор этдилар.

Съезд қабул қилган ҳужжатлар оммавий-ижтимоий сиёсий ташкилотга ихтиёрий равишда бирлашган партиялар, жамоатчилик бирлашмалари ва алоҳида фуқароларнинг расмий равишда ҳисобга олиниши учун ҳуқуқий асос бўлиб қолиши керак.

МУҚОБИЛ ТЕЛЕВИДЕНИЕ КАНАЛИ

ТОМСК шаҳар ижроия комитети ТВ-2 телевизион каналини рўйхатдан ўтказди. Бу муқобил каналнн «Импульс» бирлашмаси ва алоқа бошқармаси таъсис этдилар. Янги канал ахборотлар, кино ва видеофильмлар, бошқа шаҳарлар телестудиялари кўрсатувларидан парчалар намойиш қилишни мўлжалламоқда. Эшиттиришлар ҳар куни уч-тўрт соат давом этади.

АРМАНИСТОНДАН ИККИ ХАБАР

1 НОЯБРДАН бошлаб Арманистонда дон маҳсулотлари, пишлоқ, тамаки маҳсулотлари талонлар билан тарқатиладиган бўлди. Жумҳурият ҳукумати ҳозир Арманистонда юз берган мураккаб иқтисодий аҳволни барқарорлаштириш учун ана шундай қарорга келди.

Арманистон Олий Кенгаши «1990 йилда Арманистон жумҳурияти фуқароларини ҳарбий хизматга чақириш тўғрисида» қарор қабул қилди. Бу қарорга мувофиқ арманистонлик йигитлар бундан буён жумҳурият ҳудудида ҳарбий хизматни ўтайдилар. Фақат хоҳловчиларгина Арманистондан ташқарида хизмат қилишлари мумкин.

МУСТАҚИЛ УЮШМА

УКРАИНА журналистларининг еттинчи съезди бўлди. Съезд жумҳурият журналистларининг мустақил уюшмасини тузди. Унинг уставида жумладан шундай дейилади: «жумҳурият журналистлари уюшмаси жумҳурият оммавий ахборот воситалари ижодий ходимларининг эркин, партиясиз, мустақил, ҳукуматга қарамайдиган кўнгилли ташкилотидир». Уюшма ўз фаолиятида турли дунёқарашдаги мавқеларни ҳурмат қилади, ўз аъзоларининг сўз ҳамда виждон эркинлигига кафолат беради, асосан умуминсоний қадриятларга таянади. Журналист фақат қонун олдида жавоб беради.

Шуни ҳам айтиш keракки, жумҳурият ҳукумати бу ижодий уюшманинг ҳар бир аъзосига белгиланган нормадагига қўшимча 10 квадрат метр ҳажмда уй-жой майдони беришга қарор қилди.

* * *

● ФРУНЗЕ шаҳрида Чимкент вилоят партия комитетининг собиқ биринчи котиби А. Асқаров ҳамда у билан бирга ишлашган яна олти вилоят раҳбари устидан суд жараёни бир йилдан буён давом этмоқда. Улар катта пораҳўрликларда айбланмоқдалар. Бу мураккаб суд жараёни ниҳоясига етай деб қолди. Келгуси ой охирига ҳукм ўқилиши кутилмоқда.

* * *

● ЭСТОНИЯДА асосий озиқ-овқат маҳсулотлари нархлари анча оширилди. Бунинг натижасида жумҳурият аҳолисининг 37 фоизи қашшоқлик даражасига тушиб қолди. Чакана нархларнинг ўсиши гўшт, сут ва дон маҳсулотлари тайёрлашга давлат дотациялари бекор қилинганлиги оқибати бўлди.

* * *

● ЛЕНИНГРАД шаҳар деҳқончилик саноати қўмитасининг 200 нафар ходими ишсиз қолди. Сабаби — шаҳар ижроия комитети Ленинград ҳудудида деҳқончилик саноати фаолиятини тўхтатиш тўғрисида қарор қабул қилди.

(МАТБУОТ ХАБАРЛАРИ АСОСИДА ТАЙЁРЛАНДИ).

● Бўка: йиллик режа бажарилди ● ҲОСИЛ—90 ●

УШБУ суратлар ноҳияда марраға биринчи бўлиб етиб келган Ильич номли жамоа хўжалигида тасвирга туширилган. Ҳаким Тошпўлатов (ўртада) бошлиқ бригада бу йил айниқса қўл теримини ташкил этишда барчага ибрат бўлди. Бригаданинг Ҳадича Салимова, Дилором Юсупова, Барно Марипова, Тўхтагул Мамбетова сингари кўпминглкило-граммчилари уйган хирмон 3,5—4 тоннадан ошиб кетди; механизаторлар ўртасидаги беллашувда Карим Мусаев ва Эркин Бўроновга тенг келадигани бўлмади. Бу икки азамат машинасан бункеридан 150-160 тоннадан оширибг пахта тўкди.

ҲИММАТ

● БЎКА вилоятдаги энг йирик пахтакор ноҳиялардан бири ҳисобланади, Бўкаликлар вилоятдагина эмас, балки, жумҳуриятда ҳам пахтачиликни ривож топтиришда ўзига хос мактаб яратишган эди.

Кейинги пайтларда ана шу шуҳрат яна тикланяпти: Ноҳия моҳир, тажрибакор пахта усталари билан ҳақли равишда фахрланади. 1990 йил ноҳия пахтакорлари учун қутлуғ келди. Лекин шуни ҳам очиқ эътироф этиш керакки, қишлоқ хўжалигида ҳеч қачон осон йил бўлган эмас. Ҳар бир йилнинг ўзига хос қийинчилиги, табиат инжиқлиги бўлади. Бу йил ҳам бундан мустасно бўлмади. Април хўжалик ва бригадаларда ғўзани қайта экишга, экинга қўшимча ишлов беришга тўғри келди. Деҳқонлар саратон иссиғига мардонавор чидаш бердилар. Ахир июль-август ойларидаги муттасил иссиқ кунлар деҳқонни кечакундуз пахтазорда бўлишини тақозо этди. Деҳқоннинг тантилиги ана шунда билинди. Тажрибали пахтакор чойни ҳам, овқатни ҳам эгат бошида туриб тановул қилишга мажбур бўлди.

Шунинг учун ҳосил ҳар ҳар қачонгидан ҳам мўл бўлди. Эндиликда янада масъулиятли дамлар бошланди. Етиштирилган ҳосилни ёғин-сочинга қолдирмай тез фурсатда йиғиштириб олиш зарур.

Бўкаликлар бу йил давлатга 55 минг 350 тонна пахта топширишни режалаштирган эдилар. Мана бугун эл олдида юзлари ёруғ бўлди. Йиллик режани бажаришди. Энг муҳими бу ҳосилнинг 45 минг тоннадан ортиғи «зангори кема»лар бункеридан тўкилди. Дастлабки довондан ошилган бўлса-да, айни кунларда пахта далаларида бўлсангиз, ҳиёзин меҳнатнинг пувоҳи бўласиз.

● ЙИҒИМ-ТЕРИМДА «Ленинизм» жамоа хўжалиги пахтакорлари бутун мавсумда карвонбошлик қилишди. Яқин икки-уч йил илгари мазкур хўжалик ноҳияда қолоқлар сафида мустаҳкам ўрнашиб олгандай эди. Икки йил муқаддам хўжалик раҳбарияти ўзгарди. Янги раҳбарлар ишни тамоман янгиладилар. Натижада илгорлик томон дадил силжиш сезилди. Тўғриси, дастлабки кунлари ленинизмликлар муваффақиятни вақтинчалик деб ўйлашди. Лекин йиллик режанинг 90 фоизлик марраси-ға хўжалик пахтакорлари кундалик суръатда беш фоизлик кўрсаткич билан етиб келишди. Далада ҳали биринчи терим туталланмаган эди. Тажрибали пахтакорлар биринчи терим билан 90 фоизлик хирмон яратиш баракали хирмон дебочаси эканлигини яхши билишарди.

— Пахтакорларимиз ориятли учун ишладилар, — деди биз билан суҳбатда жамоа бошқаруви раиси Омон Амиров, — йиғим-терим бошиданоқ пешқадамликни эгалладик. Кейинчалик эса ана шу ўриндан тушмаслик учун астойдил ҳаракат қилдик. Қолоқлик кишиларимиз иззат-нафсига оғдон текган эди. Уларни бошқалардан кам эмаслигимизга ишонтириш ҳам осон бўлмади. Мана энди ҳамма қийинчилик ортда қолди.

Ҳақиқатан ҳам жамоа хўжалиги далаларида бўлсангиз юксак кўтаринки кайфият билан ишлаётган кишиларни кўриб хурсанд бўласиз.

Хўжаликда Рустам Муродов бошлиқ бригада пахтакорлари биринчи бўлиб йиллик режани бажаришди. Бахтиёр Иномов, Облоёр Эргашев, Тўхтабой Раҳимов, Мавлуда Кенжаева бошлиқ бригада аъзолари ҳам манзилга бирин-кетин етиб келишди.

Октябрь ойининг дастлабки беш кунлигида юқорида номлари айтилган бригада бошлиқлари, Сайдолим Қундузов, Саидназби Раҳмонов, Саидислом Тошхўжаев, Раимқул Салимов каби «зангори кема» капитанлари, Қаҳрамон Номозов, Хусан Номозов, Асқар Бобоқулов каби пахта ташувчилар ҳамда пахта ортувчи Ҳасан Тошхўжаевлар мусобақа ғолиби бўлдилар.

— Бу йил ғўза баргини тўктиришда янги дефолиант — дроп (тидиазурон) қўлладик, — дейди О. Амиров. — Янгилик ўз самарасини берди. Ғўза барги кўклай ҳолда 18-20 кунда тўла тўкилди. Бунда пахта сифати (хас-чўпсиз) яхши бўлиши билан бирга бирорта кўсак ҳам, хаттоки, гул ҳам нобуд бўлмас экан. Гектар ҳисобига атиги 300-400 грамм дори сарфланади, Аҳоли учун ҳам зарарсиз. Ғўза баргининг эрта ва тўла-тўкис тўкилиши терим агрегатларининг тўла унум билан ишлашини таъминлади.

● «ЛЕНИНОБОД» жамоа хўжалиги ҳам кейинги йилларда қолоқлар сафида келарди. Бу ерда ҳам раҳбарлар ўзгарди. Натижа эса чакки эмас. Хўжалик йиғим-теримда илғорлар сафида боряпти.

Ноҳия партия комитети биринчи котиби Қодир Элчибоевнинг янги раис Эрмуҳаммад Нурматов билан қизғин баҳслашаётган ҳолда учратдик. Котиб биринчи теримдан неча гектар қолганини суриштирди. Ҳисоб-китобдан маълум бўлдики, биринчи терим билан хўжалик 75-78 фоизга борибди.

— Ленинизмликлар биринчи терим ҳисобига 90 фоиздан ўтиб кетишди. Нега сизларда суст, — ажабланди котиб.

— Ғўза баргини тўктиришда бироз алданиб қолдик, — жиҳозатомуз хатосини тан олди раис. — Лекин иккинчи теримда ҳосил чўғи яхши бўлади, — ишонч билан деди сўзини давом эттириб.

Ноҳия котиби раиснинг ҳисоб-китобидан мамнун бўлди шекилли уларга омад тилаб, қўшни хўжаликка ўтиб кетди.

Ҳақиқатан ҳам хўжаликда йиғим-терим пухта режа асосида олиб борилди. Айниқса, бу мавсумда дала ишчилари учун қулай шароит яратилди. Ҳар бир теримчи ва пахта ташувчининг унумли ишлаши учун уларнинг оилаларига етарли озиқ-овқат маҳсулотлари ажратиб берилди. Уларнинг ўзига эса икки маҳал иссиқ овқат ташкил этилди. Мусобақа вақтида якунланди. Иш ҳақи ҳам бевосита далага олиб бориб берилди.

Хўжаликда бўлганимизда бош агроном Баҳодир Эшонқулов ноҳия техника-ремонт ишлаб чиқариш бошқармаси хизматидан хурсанд бўлиб гапирди. Ноҳия марказида штаб тузилган бўлиб, бу штабга техника-ремонт ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Комил Дўстматов раҳбарлик қилди. Штабда слесарь, токарь, электр пайвандчи ва бошқа тажрибали механизаторлардан 4 та муваққат бригада тузилди. Улар қаерда бирор терим машинаси шикастланса зудлик билан етиб бориб, ёрдам беришди. Штабда кеча-кундуз навбатчилик ташкил қилинди.

● НОҲИЯДА пахта тайёрлаш режаси 50 фоизда ошганда «Октябрь 40 йиллиги» жамоа хўжалиги пахтакорлари машина теримига киришишди. Ўшанда айримлар машъал хўжаликка ачинган-дек бўлишди. Лекин шунга қарамай, улар уч кунда йиллик режанинг 35 фоизи ҳисобида «оқ олтин» тайёрлашганда ҳамма тан берди. Фақат шугина эмас, улар йиллик режани ҳам биринчилар қатори адо этиб қўйишди.

● МАВСУМ айни қизиган кунларда «Ленинизм» пахта тайёрлаш пунктига Ильич номли жамоа хўжалигидан «оқ олтин» карвони шунчалик кўп кела бошладики, ҳом ашёни қабул қилувчилар шошиб қолишди. Тигиз пайтида ишчи кучи етишмаётганлиги сезилиб қолди. Ишчилар дам олмай ишлаётганликларига қарамай тиркачаларнинг охири кўринмас, навбат кутиб турган транспорт трактори ҳайдовчилари вақт ўтган сайин бетоқат бўлишарди...

Йўлда хўжалик бошқаруви раиси Қулмурод Иброҳимов вазиятни тушунтира бошлади:

— Агар тайёрловчилар юборган пахтамизни сутка давомида ўз вақтида қабул қилиб олишни ташкил этганларида кунлик кўрсаткичимиз ўн фоиздан ҳам ошган бўларди. Кеча ҳам ўнлаб пахта ортилган тиркачлар пунктда тонггача туриб қолди...

Раиснинг ташвишланишида жон бор эди. Ўша куни тонгда хўжаликнинг кўпгина бригадаларида механизаторлар терилган ҳосилни тиркачлар етиб келмагач, ерга тўкаётганликларини кўрдик. Лекин хўжалик раҳбарлари бундай вазиятда қўл қовуштириб ўтирганлари йўқ. Теримга қўшимча тиркачлар ва юклов-чи воситалар ажратилди.

Бир неча кун ноҳиядаги «Партия XIX съезди», «Ленинизм» жамоа хўжаликлари пешқадамликни қўлдан бермадилар. Ильичликлар эса уларни қувиб етиш учун шиддат билан ҳаракат қилдилар. Хўжаликда кунлик кўрсаткич 2 октябрь куни қарийб тўққиз ярим фоизга чиқди. Ажойиб суръат! Хўжалик бош иқтисодчиси Тўлаган Мамбетов мусобақа якунлари ҳақида маълумот тайёрлар экан, теримга ана шундай баҳо берди.

Хўш, жамоа хўжалигида бунга қандай эришилди?

— Хўжаликда терим машиналарининг ғоят унумли ишлаганлиги юқори натижалар гарови бўлди, — деди Қ. Иброҳимов. — Хўжалигимиз бошқаруви бу йил яна бир янгиликни амалда қўллади. Биз машинада терилган ҳар бир тонна пахта учун биринчи теримдаёқ механизаторларга 12 сўмдан ҳақ тўладик. Лекин битта қатъий шарт қўйдик: машина пахтани тоза ва сифатли терган бўлиши керак. Тажрибали мутахассислардан иборат сифат комиссияси бригадаларда бўлиб, механизаторлар ишини текшириб борди ва унинг тавсияси билан энг яхши механизаторларга терган пахтасига юқорида айтилган миқдорда ҳақ тўладик. Шунинг учун бу йил ҳар бир машинанинг ўртача иш унуми ўн тоннани ташкил қилган кунлар ҳам бўлди.

Мусобақа айрим жойларда расмиятчиликка айлантириб юборилади. Биз-да эса бундай эмас. Энг аввало, меҳнатчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришга эътибор бердик. Бу йил фақат бригадалараро эмас, пахта ташувчилар ўртасида ҳам мусобақа ташкил этилди. Кейинги беш кунлик якуни билан танишишингиз мумкин.

Хўжаликда навбатдаги якунда бригадалар ўртасида — Юсуф Боимбетов, участкалар ўртасида — 2-участка, юк ташувчилар, транспорт тракторчилари-дан — Бахтиёр Мусаев ғолиб деб топилди. Улар пул мукофотига тақдим қилиндилар.

10-бригада аъзоси Фотима Юсуфалиеванинг кўрсаткичлари қувонарлидир. Беш кунда у қарийб 1100 килограмм пахта терди. Марям Сулаймонова, Ўроз-гул Йўлдошева, Тансиқ Номозова каби илғор теримчилар ҳам ундан ортда қолишмади. Бу йил қўлда терилган ҳар бир килограмм пахта учун 25 тийиндан ҳақ тўланаётгани хўжаликда яхши самара бермоқда.

● ...ШУНИСИ ҚУВОНЧЛИКИ, ноҳияда бу йилги йиғим-теримда ортиқча расмиятчиликларга барҳам берилди. Хўжаликларда ҳар галгидек ноҳия партия комитети вакиллари йўқ. Уларга тўла мустақиллик берилган, теримни ўзлари ҳохлаган пайтда бошлашди, машиналарни ишга туширишди.

Йиғим-теримнинг асосий муваффақияти назаримизда бевосита дала меҳнаткашлари учун қулай иш шароитлари яратиб берилганлигида, уларнинг ўз вақтида моддий ва маънавий рағбатлантирилаётганлигида бўлмоқда. Ноҳияда пахта терими мавсумидаги ҳозирги умумий манзара ана шундай...

Ноҳияда пахта мавсуми давом этмоқда.

Э. ЙЎЛДОШЕВ,
ноҳия «Пахтакорлар овози» рўзномаси муҳаррири.

● Устоз ва шогирд: Мичурин номли жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи, тажрибали пахтакор Суюнбой Нишонбоев ва ёш механизатор Сандвали Ёдгоров тўғрисида шундай дейиш мумкин. Жамоада бу йил хирмоннинг баракали бўлишида ҳар иккисининг ҳам катта ҳиссаси бор. Улар меҳнат қилаётган жамоа ҳозиргача 73 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 31 центнердан ошириб пахта йиғиб-териб олди.

● ҲАМЗА номли жамоа хўжалигининг механизатори Абдувоҳид Ваҳобовнинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 120 тоннадан ошиб кетди. Бу ҳали марра эмас, демокда механик-ҳайдовчи.

Ҳ. ЗУФАРОВ суратлари.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

12 ҲАФТАДАН СЎНГ

● ИРОҚНИНГ Қувайтни босиб олганига ўн икки ҳафтадан кўпроқ вақт ўтган бўлса ҳам у ердаги ҳарбий танглик ҳамон ҳал этилмаётир. Жаҳон рўзномалари ҳамда оммавий ахборот воситалари у ердан келаётган ташвишли хабарларни босиб чиқармоқдалар ёҳуд эшиттирмоқдалар. Ҳарбий танглик ягона тўғри йўл — сиёсий йўл билан ҳал этишга бутун жаҳон мойил бўлиб турган бир пайтда Ироқ президенти Саддам Ҳусайн ўзининг илгариги даъволаридан воз кечмаётир. Яқинда чиқадиган «26 сентябрь» рўзномасининг ёзишича, Сана раҳбариятига Форс кўрфазидаги инқирозни тинч йўл билан бартараф этиш режасини ишлаб чиқди. Бу режага биноан Ироқ томони Қувайтдан ўз қўшинларини олиб чиқиб кетиши керак, бир йўла Саудия Арабистонида тўпланган кўп миллатли қуролли кучлар ҳам у ердан олиб кетилиши лозим.

● ИТАЛИЯ бош вазири Жулио Андреотти у ерда бўлиб ўтаётган воқеалардан ташвишга тушмоқда. «Республика» рўзномаси билан қилган суҳбатида у, келгуси йил июнь ойига яъни мусулмонларнинг Макка зиёрати қиладиган ҳажлари бошлангунча можарони бартараф этмоқ керак, деди.

● ИРОҚ президенти Саддам Ҳусайнинг ҳозирги босқинчилигига қарамай Ироқда саноат соҳасида анчагина янгиликлар рўй бермоқда. Қатор саноат корхоналари ҳамда ошё таййр қисмлар етишмаслиги сабабли ўз фаолиятини тўхтатмоқда.

● ҚУВАЙТ қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг жангчилари Ироқ ҳибсхоналаридан 70 нафар маҳбусни озод қилдилар. Бу ҳақда «Аш-Шарқ» рўзномаси хабар беради.

● БУЮК Британия Бош вазири Маргарет Тэтчер ўз суҳбатида Ироқ ҳукумати С. Ҳусайн билан ҳеч қандай кесишувга бўлиши мумкин эмас, деб айтди.

БЎҲТОН УЧУН ЖАРИМА

● ИСТАМБУЛ шаҳридан ғалати хабар келди, дейилади Рейтер агентлиги ахборотида, Туркиянинг ҳозирги президенти Тургут Озал оиласи шаънига тўҳмат гаплар ёзганлиги учун Эмин Колас 29 минг доллар жарима тўлашга ҳукм қилинди. Эмин Колас Тургут Озалнинг оиласи ўтмиши ҳақида китоб ёзиб, баъзи бир ишонib бўлмайдиган воқеаларни унга киритган эди. Шунингдек суд бу китобдан парчалар босилган «Бугун» рўзномасига ҳам таъқиқлади.

ОУН ОИЛАСИ ФРАНЦИЯГА КЕЛДИ

● ЯҚИНДА тор-мор этилган, ўзини-ўзи президент деб эълон қилган Мишель Оуннинг оиласи Францияга келди. Ливан маъмурлари унинг оиласига мамлакатни ташлаб чиқиб кетиши учун ижозат бердилар.

Оуннинг рафиқаси, унинг уч қизи, шунингдек, унинг маслакдошларидан баъзи бирларининг оила аъзоларидан иборат 12 киши монездиксиз Ливанни ташлаб чиқиб кетишди. Оуннинг ўзи ҳамда унинг икки сафдоши — Эдгар Маалуф ва Иссам Абу Жамра бу рўйхатга кирмаган эди. Ливан ҳукумати ҳарбий жиноятчилар сифатида уларни судга бермоқчи. Юқоридаги ахборотни Рейтер агентлиги тарқатди.

ҲАРБИЙ ҚИСМЛАР СОНИ КАМАЙТИРИЛАДИ

● ИТАЛИЯ мудофаа вазири Виржинио Роньони депутатлар палатасининг мудофаа масалалари бўйича комиссиясида сўзга чиқиб, Италия келгуси йилда ўз ҳарбий қисмларининг сонини қисқартиражаклигини айтди. 1991 йилда ҳарбий хизматга бу йилгига нисбатан 22 минг киши кам чақирилади.

БУДДАЧИЛАР БИЛАН ИХТИЛОФ

● ЯНГОН радиоси шундай хабар тарқатди: Мьянма (собиқ Бирма) маъмурлари будда черкови раҳбарлари уч кун давомида ҳарбийларни байкот қилишни тўхтатсинлар, деб фармойиш бердилар. Акс ҳолда уларга нисбатан жиддий чоралар қўлланилади.

Ҳарбий хунта бошлиғи генерал Соу Маунг радио орқали сўзга чиқиб, вазият ниҳоятда кескинлашганлигини эълон қилди. Янгондаги буддачиларга қарашли бир неча ҳадамжойлар атрофига аскарлар келтирилди. Буддачилардан норозилик ҳаракатларига ҳиссига олиниши ҳам эҳтимолдан ҳоли эмас. Бундай тўполонлар шу йил август ойида аскарлар томонидан икки будда диндор, уч нафар талаба ва уч нафар ўлдирилганидан кейин бошланган эди. Кейин, икки талаба отиб ўлдирилганлиги кейин буддачилар буддизм ҳаракатларини ўтказди. Натижада тартибсизликлар Мандалая шаҳрига ҳам, кейин Янгонга ҳамда бошқа шаҳарларга тарқалди.

ЯНА ҚОН ТЎКИЛДИ

● ЛИВАН хавфсизлик маҳкамаси вакилининг хабар қилишига қараганда Байрутда христианлар машҳур раҳнамоларидан бири, исёнкор генерал Мишель Оуннинг тарафдори Дани Шамун отиб ўлдирилди. Д. Шамун, унинг рафиқаси ҳамда беш яшар ўғлининг жасади Д. Шамуннинг уйидан топилди. Ливанда ҳаракат қилаётган бирон бир гуруҳ қотилликни ўз зиммасига олмади.

ЯХШИ НИЯТ

● ФРАНЦИЯ Ташқи ишлар вазирлиги расмий вакили Бернар баёнотига қараганда, Люксембургда бўлиб ўтган Оврупо ҳамжамияти ташқи ишлар вазирлари кенгашида Франция Оврупо ҳамжамияти билан Совет Иттифоқи ўртасидаги янги шартнома режасини ишлаб чиқишни таклиф қилмоқчи.

● «Бобурнома»нинг 460 йиллиги

МЕРОСИМИЗ — МАЪНАВИЙ МУЛКИМИЗ

СЎНГГИ йилларда, аниқроғи, Захириддин Муҳаммад Бобурнинг 500 йиллигидан сўнг унинг шахсияти ва авлодларининг бой меросини ўрганишга бўлган қизиқиш янада кучайди. Бобур ўзининг мураккаб ҳаёт йўли, зиддиятли дунёқараши, айни пайтда бой адабий, илмий мероси билан ўзбек адабиёти тарихидан муносиб ўрин эгаллайди. У ўзининг қирқ етти йиллик умри мобайнида «Мубаййан», «Рисолаи волидия» номли шеърий асарлар, жаҳонга шуҳрати кетган «Бобурнома»ни ёзди. «Хатти Бобурий» деб номланган янги алифбе тузди, аруз, қофия, мусиқа ва ҳарб ишига оид рисолалари билан илмга катта ҳисса қўшди.

Очиғини айтиш керак, Ўзбекистонда яқин-яқингача Бобур шахсига, унинг ҳаёти ва ижодини ўрганишга нисбатан турғунлик йилларидан мерос бўлиб келган сиёсий тазйиқлар ва эҳтиёткорлик чоралари бобурийларнинг жаҳон маданиятига қўшган ҳиссасини, совет-ҳинд халқларининг кўп асрлик дўстона муносабатларининг тарихий куртакларини ўрганиш ишига тўсиқ бўлиб келди.

Сўзимнинг исботи учун бир воқеани эслатиб ўтмоқчиман: Бобурнинг 500 йиллик тўйи арафаларида унинг шеърлар тўпламини рус ва ўзбек тилларида чоп эттираётган эдик. Китобга ёзилган сўзбоши юз минглаб нусхада босиб қўйилган бир пайтда бирданига матбуотда давлат сирини сақлаш бош бошқармаси юқоридан махсус топшириқ бўлганлиги туфайли сўзбошидан Бобурнинг ҳаёти ҳақидаги барча маълумотларни тушириб қолдиришни талаб қилди. Ўшанда Бобурнинг СССРда ва чет элларда нашр этилган қатор асарларини қўлтиқлаб олиб, тушунтириш хати ёзиб беришгача борганман. Шунингдек унинг туғилган кунини ҳар йили анъанавий нишонлаш ҳам аро йўлда қолди.

Бугунги ошкоралик ва қайта қуриш даврида Бобур ва унинг авлодларига мансуб меросни ўрганиш қай аҳволда? Унинг мусиқа, ҳарб иши, қофияга оид асарларининг қўлёзмаси ҳануз топилганича йўқ. «Бобурнома»нинг яккаю-ягона асл қадимий нусхаси Ҳайдарободдаги Саларжанг музейида сақланмоқда. Ильминский нашри учун асос бўлган Бухоро нусхасининг тақдири эса ҳозирча номаълум. XVII—XVIII асрларда кўчирилган бир неча туркий нусхалари Ленинградда, Тошкентдаги Шарқшунослик ва Қўлёзмалар институтлари хазинасида сақланиб қолган. «Аруз рисоласи» асари қўлёзмасининг ноёб нусхаси Париж миллий кутубхонасида мавжуд. Мазкур асар қўлёзмасининг янги нусхаси Мадрас шаҳридаги шахсий кутубхоналарнинг бирида дадир.

Бобурнинг бизгача етиб келган қўлёзма девонларининг нусхалари эса айтарли даражада кўп эмас. Ҳозирча Париж миллий кутубхонасида, Ҳиндистоннинг Рампур шаҳридаги Ризо кутубхонасида, Ҳайдарободдаги Саларжанг музейида, Эрондаги Салтанат кутбухонаси ва Ф. Куррулузода нашри учун асос қилиб олинган Туркияда сақланаётган нусхаларигина бизга маълум. Ислом тадқиқотлари институтининг каталогидан Бобур асарлари қўлёзмасининг Туркияда нашр этилган энг қадимги ва нодир нусхасининг Эронда сақланаётганлиги ҳақидаги хабар қувончли воқеалардан биридир. Каталог муаллифининг сўзига қараганда бу қўлёзма 931 (1524—1525) ҳижрий йили кўчирилган бўлиб, унинг таркибига «Бобурнома», «Аруз рисоласи» асарлари ва Бобурнинг ўзбек тилида ёзган шеърлари киритилган. Демак, бу қўлёзма нусха муаллиф ҳаётлигида тузилган бўлиб, энг ишончли ва куллиёт шаклидаги нусхадир.

Бобур шеърлари тўпламининг Рампур нусхаси шоирнинг Ҳиндистонда яшаб ижод этган даврига оид шеърий асарларидан иборат. Биринчи саҳифанинг пастки қисмида диққатга сазовор бир ёзув бор. Унда Бобурийлар саройида хизмат қилган таниқли шоир Байрамхон номи тилга олинади. Мазкур ёзувни Байрамхон ўз қўли билан ёзган. Давр ўтиши билан матннинг айрим жойлари ўчган ва хиралашган. Қўлёзма колофани келтирилишидан аввал Бобур ушбу девонга кирган шеърлари ўз қўли билан таҳрир қилиб чиққанлигини эслатади: «Ҳиндистон жониби(ға) азимат қилғали айтилғон ашъор бу эрдиким таҳрир қилдим ва кечкан вақойиъ ул дурурким тақрир қилибтурмен нечукким бу авроқта мастурур ва ул ажзода мазкур». Текширишлар шуни кўрсатдики, таҳрир чиндан ҳам Бобур қалами билан амалга оширилган. Ҳошиялардаги сўзлар ҳам унинг дастхатига мансуб эканлиги шубҳасиздир.

Ҳайдарободдаги Саларжанг музейи хазинасидан шу кунга қадар умуман бирорта каталогда қайд этилмаган Бобур қўлёзма девонининг янги иккита нусхасини топишга муваффоқ бўлдик. Бу нусхаларга муаллифнинг Ўрта Осиё ва Афғонистон давридаги ижодига оид шеърлари кирган. Қўлёзма колофонида девоннинг тарихи ва уни кўчирган котиб ҳақида маълумотлар келтирилади. Ҳайдаробод девонининг нусхасини Париж нусхаси билан қиёсий ўрганиш шуни кўрсатдики, ҳар иккала нусха шеърларнинг ҳажми, тартиби жиҳатидан бир-бирига жуда ўхшашдир.

Бобур мероси билан танишар эканмиз, унинг авлодлари ва Ҳиндистондаги туркигўй шоирлар ижодиёти ҳақида ҳам талайгина янгиликларни аниқлашга муваффақ бўлинди. Жумладан, Байрамхон, Шайх Жамолий, Ҳумоюн, Комрон, Гулбаданбегим, Форифий, Дийда, Иншо Оллохон, Азфарий каби қатор шоир ва олимларнинг баракали ижод қилганликлари бизга қимматли маълумотлар беради. Ҳиндистонга қилинган илмий сафарлар шуни кўрсатдики, Навоий ва Бобур ижоди билан боғлиқ бўлган қўлёзма манбалар Ҳиндистоннинг Деҳли, Аллигарх, Ҳайдаробод, Калькутта ва айниқса, Мадрас шаҳарларининг қўлёзма жамғармаларида талайгина мавжуд экан. Улар билан танишиш жараёнида Бобур анъаналарини Ҳиндистонда давом эттирган ва туркий халқлар адабиётига маълум ҳисса қўшган шоир, олим ва моҳир таржимонлар силсиласи юзага чиқа бошлади. Булар орасида Бобурнинг ўғли Комрон Мирзо, ҳинд, форс-тожик ва ўзбек адабий алоқаларини ривожлантиришга улкан ҳисса қўшган, бобурийлар авлодидан бўлган Мирза Али Бахт Азфарийларнинг бизгача етиб келган қўлёзмалари эътиборга лойиқдир.

Манбаларнинг хабар беришича, Мирза Комрон ҳам отаси каби ижоди билан ўзбек ва форс-тожик адабиётининг равнақига ҳисса қўшган зуллисонайн шоир бўлган. Лекин унинг ижоди ҳақида биз шу вақтгача тўла тасаввурга эга эмас эдик. Унинг девонининг асл қўлёзма нусхаси Ҳиндистоннинг Патна шаҳридаги Худобаш кутубхонаси хазинасида сақланиб келмоқда. Девонга ўзбек ва форс-тожик тилларида яратилган шеърлар киритилган бўлиб, у 1556 йили Маҳмуд бин Исҳоқ аш-Шаҳобий томонидан гўзал ҳуснихат билан кўчирилган. Мазкур қўлёзманинг тарихий аҳамияти шундаки, унинг бошланиш ва охирги саҳифаларида ўзларининг Бобурийлар хонадонига мансублигини тасдиқловчи 20 дан ортиқ Ҳиндистон давлат арбобларининг муҳр ва дастхатлари келтирилади. Шулар орасида Акбарнинг ўғли Жаҳонгирнинг мазкур девонни кўздан кечириб чиққанлиги ҳақидаги қайди ҳам бор.

Азфарийнинг улкан адабий меросига назар ташлар эканмиз, у бизнинг кўз ўнгимизда шоир, тарихчи ва тилшунос олим сифатида намоён бўлади. У ўзбек адабиёти тарихи ва унинг йирик вакиллари ҳаёти-ижоди билан яқиндан таниш бўлган. Ўзбек адабиётининг йирик намояндалари Навоий ва Бобур ижодини чуқур ўрганганиҳолда уларнинг асарларидан руҳланиб китоблар ёзган. Унинг турли соҳаларга оид 15 дан ортиқ асарлари ўзбек адабиёти вакилларини Ҳиндистонда тарғиб қилишда алоҳида ўрин тутади. Бундан ташқари у Навоийнинг «Маҳбуб ул-қулуб», Бобурнинг «Аруз рисоласи» асарларини форс-тожик тилига таржима қилган. У ўз таржимасини Бобур «Аруз»нинг фарзанди, яъни «Аруззода» деб атайди. Бу билан Бобурга ва «Аруз рисоласи»га бўлган чуқур ҳурмати ва эътиборини билдирмоқчи бўлади. Унинг мазкур асарларини алоҳида ўрганиш Бобур ижодининг бизга ҳали равшан бўлмаган томонларини очишда ва Ҳиндистонда яшаб ижод қилган ўзбек адабиётининг бошқа вакилларини аниқлашда муҳим манбадир.

Маданий меросимизни излаш, тўплаш ва тадқиқ этиш борасида ҳали тинмай ишлашимиз керак бўлади. Ҳозирча ўзбек халқининг чет эллардаги бой меросининг бир қисминигина қўлга киритдик, холос. Эрон, Туркия, Ҳиндистон, Хитой ва бошқа хорижий мамлакатларнинг китоб хазиналарида сақланаётган катта қисми билан танишмоқ, суратга тушириб келмоқ, ҳали топилмаган манбаларни эса фаоллик билан изламоқ зарур. Бунинг учун режали, давлат миқёсидаги катта илмий кучлар сафарбар этилмоғи керак. Бу хайрли ишда ўз ота-боболари меросига, тарихий маданиятга бефарқ бўлмаган ҳар бир ватанпарвар ўзбек зиёлиси ўз фидойилигини сўзда эмас, балки амалда кўрсатмоғини истардик.

Саидбек ҲАСАНОВ,
филология фанлари номзоди.

● СУРАТЛАРДА: Деҳлидаги миллий музей ва Ҳайдарободдаги Саларжанг музейи. Бу ерларда «Бобурнома», Бобур, Комрон ва Байрамхон асарларининг қўлёзмалари сақланади.

Оналар шарафланди

Яқинда Пискент шаҳар ижроия комитетида бўлиб ўтган йиғилиш кўп болали оналарни шарафлашга бағишланди. Тантанага ноҳияда истиқомат қилувчи 20 га яқин кўп болали она ташриф буюрди. Ноҳия партия комитетининг биринчи котиби, халқ депутатлари ноҳия Советининг раиси Т. Холбоев уларга «Оналик шуҳрати» медалларини топширди ва оналар шаънига самимий сўзлар айтди, уларни қизғин қутлади. Шундан сўнг 17-совхозда истиқомат қилувчи кўп болали она, ўқитувчи Ж. Пардаева оналар номидан сўзга чиқиб, эътибор учун миннатдорчилик билдирди ва фарзандлар тарбияси ва ўзларини қийнаётган муаммолар билан боғлиқ бўлган масалаларга тўхталди.

Йиғилиш сўнгида Т. Холбоев ва шаҳар ижроия комитетининг раиси А. Сидд иқовлар онахонларнинг турли саволларига жавоб бердилар.

З. ЖЎРАЕВА.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

Япония яна биринчи ўринда

● **ЯПОНЛАР ичкилик ичиш бўйича ўтган йили ҳам мутлақ рекордга эришдилар Мамлакат бўйича 8,76 миллиард литр спиртли ичимликлар ичилган. Бу олдинги йилдагидан 310 миллион литр кўп эди. Бошқача қилиб айтганда, катта ёшдаги ҳар бир кишига [қонун 20 ёшдан кейин ичкилик ичишга рухсат беради] 97,3 литрдан тўғри келади. Бу ичимликнинг 70 фоиздан кўпроғини пиво ташкил этган.**

+ + +

Харидоргир мол

● **Мадагаскарда тимсоҳларни сунъий кўпайтириш учун учта ферма барпо этиляпти. Бу жонивор терисига ишлов бериш ва ундан ясалган буюмларни сотиш қадимий анъана ҳисобланади. Масалан, 1949 йилда 120 мингта тимсоҳ териси экспорт қилинган эди. Орадан йигирма йил ўтгач, мамлакат бор-йўғи икки мингтагина терини ташқи бозорга чиқара олди. Кўпсонли дарёлар ва кўлларда яшовчи бу ҳайвонларни ваҳшийларча қириш шунга олиб келди.**

Тимсоҳларни сунъий равишда кўпайтириш табиатда улар сонини барқарорлаштириш, айни вақтда мамлакат учун зарур бўлган валюта олиш имконини беради. Тимсоҳ терисининг ҳар квадрат сантиметри жаҳон бозорида олти доллардан ошиқроқ туради.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

Ўзбекистон ССЖ Маданият вазирлиги

М. ҚОРИЁҚУБОВ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ФИЛАРМОНИЯСИ

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

30 октябрь соат 19.00 да

К. Отаниёзов номли Хоразм давлат филармониясининг яккахонлари ҚҚМССЖда хизмат кўрсатган артист

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати
Қаримбой РАҲМОНОВ
ва
Ўзбекистон ССЖда хизмат кўрсатган артист
Гавҳар МАТЁҚУБОВАларнинг

КУЙ ВА ҚЎШИҚ БАЗМИ

ПРОГРАММАДА: ўзбек, тожик, туркман, қорақалпоқ, афғон ва ҳинд қўшиқ ва рақслари ижро этилади.

Программани — Мамасоли ҲОЛМАТОВ олиб боради.

Билетлар Халқлар дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан бошлаб сотилмоқда.

«ЎЗБЕККОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ ССЖИ ХАЛҚЛАРИ

ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

6, 7, 8, 9 ноябрь соат 16.00 ва 19.30 да

«ҚИЗИҚЧИ — 90» кўригининг ғолиби, кулги устаси

ҲОЖИБОЙ ТОЖИБОЕВ
ва
хушовоз хонанда
АБДУРАУФ ОЛИМОВ
ижросида

БАЙРАМ БАЗМИ

Касса соат 11.00 дан 19.00 гача ишлайди.
Телефонлар: 41-74-30, 45-92-13.

ТОШКЕНТ ИРРИГАЦИЯ ВА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШТИРИШ МУҲАНДИСЛАРИ ОЛИЙГОҲИ
(ТИИИМСХ)
ва «УЗАГРОПРОМРЕМОНТ» ЖУМҲУРИЯТ ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ 1-БИТИРГАНЛАРНИНГ 35 ЙИЛЛИГИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

ТИИИМСХнинг махсус факультетини 1960—1965 йилларда битирган Ўрта Осиё ва Қозоғистон жумҳуриятлари ветеран-механизаторларининг

УЧРАШУВИНИ ТАШКИЛ ҚИЛАДИ

Ветеран-механизаторларнинг учрашувини 1990 йил 14—18 ноябрь кунлари қуйидаги манзилда ўтказиш мўлжалланмоқда: 700081, Тошкент шаҳри, Фарҳод кўчаси, 52-уй. «Узагропромремонт» жумҳурият ишлаб чиқариш бирлашмаси.

14 ноябрга етиб келиш лозим.

Ташкилий комиссия учрашувда қатнашмоқчи бўлганлардан хат, телеграмма ёки телефон орқали ўз қарорини ҳамда ўзи ҳақидаги қисқача маълумотларни билдиришини сўрайди ва уларни учрашувга таклиф қилади.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 77-66-45, 77-65-51, 35-30-08.

СПОРТНИНГ ҚИШКИ ВА ЁЗГИ ТУРЛАРИ БЎЙИЧА ОЛИМПИЯ РЕЗЕРВИ ГУРУҲЛАРИНИ ТАЙЁРЛАШ БЎЙИЧА ЖУМҲУРИЯТ ЎҚУВ-МАШҚ БИРЛАШМАСИ

Катта ёшдагилар ва болалар учун — ритмик гимнастика, фигурали учиш, шайбали хоккей, умумжисмоний тайёргарлик бўйича

ПУЛЛИ СОҒЛОМЛАШТИРИШ ГУРУҲЛАРИГА
ҚЎШИМЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ГУРУҲЛАР ЁШ ТОИФАЛАРИГА КЎРА ТУЗИЛАДИ. Машғулотлар — ҳафтасига уч мартадан тажрибали услубиётчи тренерлар томонидан ўтказилади.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИ ВА ЎҚУВ-МАШҚ ЗАЛИДА:
- ритмик гимнастика гуруҳи.
- болалар умумжисмоний гуруҳи,
- катта ёшдагилар умумжисмоний гуруҳи,
- фигурали учиш гуруҳи (5 ёшдан бошлаб).
- шайбали хоккей гуруҳи (6 ёшдан бошлаб),

ЖУМҲУРИЯТ ВЕЛОТРЕКИДА:
- велосипедда умумжисмоний тайёргарлик гуруҳи.

ТЕННИС САРОЙИДА:
- ритмик гумнастика гуруҳи,
- умумжисмоний тайёргарлик гуруҳи.

БАРЧА ХОҲЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Тошкент вилоят матлубот жамиятлари уюшмаси системасининг

КООПЕРАТИВ ТАШКИЛОТЛАРИ

кооператив мулк сифатида ўзларига қарашли бўлган савдо, умумий овқатланиш, нон пишириш корхоналари ва бошқа корхоналарни фуқароларга хусусий (шахсий) ва жамоат мулки сифатида сотадилар.

Тегишли ҳақ тўлаб, савдо, умумий овқатланиш ёки нон пишириш корхоналарини сотиб олиш истагини билдирган фуқаролар, жамоалар мазкур корхона қарашли бўлган матлубот жамиятлари идораси (ноҳия матлубот жамиятлари уюшмаси)га ёзма ариза билан мурожаат қилишлари зарур.

Мулк олди-сотдиси томонларнинг келишувига мувофиқ шартномада белгиланган муддатларда амалга оширилади.

Бу ҳолда шу ноҳияда истиқомат қилувчи пайчилар имтиёзга эга бўладилар.

Тошкент вилоят матлубот жамиятлари уюшмаси идораси.

Тошкент вилояти партия қўмитаси жамоаси масъул ходим Н. И. Фурсовага турмуш ўртоғи
Иван Прокопьевич ФУРСОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

ДЕПУТАТ ВА САЙЛОВЧИЛАР КЛУБИ КЕРАК

Август ойининг иккинчи ярми шаҳримиздан маҳаллий Советларга сайланган депутатларнинг сайловчилар билан учрашувлари, ҳисоботлари билан ўтди. Сайловчилар ўз депутатларининг ишларига баҳо беришди, таклиф-истакларини билдиришди.

Лекин, бундай учрашувлар доимий равишда ўтказилмайди. Сайловчи билан депутат бир-бири билан мустаҳкам алоқа ўрнатмаган. Менимча шаҳар ва ноҳия рўзномалари саҳифаларида депутатларнинг илғор тажрибалари, наказларни бажариш борасида амалга ошираётган ибратли ишлари тўғрисида мунтазам мақолалар, саҳифалар бериб борилса, айни муддао бўларди.

Биз фақат Ғазалкент шаҳридагина эмас, балки бошқа ноҳия, шаҳарларда ҳам сайловчи ва депутатлар клубларини ташкил этиш лозим, деб ўйлаймиз. Бу ерда депутатлар сайловчиларни қабул қилиб, суҳбат ўтказишлари мумкин. Клубда амалга оширилаётган ишлар тўғрисидаги барча аҳборотлар бир ерга жамланади.

Клубни шаҳар маданият саройида очиш маъқулроқ. Негаки, бу ерда барча қулайликлар мавжуд.

О. ЮНУСОВ,
вилоят Советн депутати.
В. КАЛИТВЕНЦОВ,
журналист.

Баҳс давом этади

ЭНГ ЯХШИ ИЖРОЧИ КИМ?

ТАНЛОВИМИЗГА келаётган хатларнинг аксарияти ўтган ҳафтада «Болалар» диско-рок гуруҳининг биринчи ўринни олганлигини айтиб турибди. Аслида бунинг ажабланадиган жойи ҳам йўқ. Дискотека, каҳвахона, магнитофон, овоз ёзиш студиялари, хулласи калом, мусиқа эшитиб дам олса бўладиган қайси бир жойга борманг кўпинча «Болалар»нинг овозини эшитасиз. Бизга келаётган хатлар эса мана шу оммавийликнинг инъикосидир, холос. Аввалги ҳафтада бўлган танловимизда қизларнинг унда кам қатнашаётганлиги ҳақида ёзиб, ўзимизча бу ҳолни уларнинг уятчанлигига йўйгандик тан олиб айтишимиз керакки, адашибмиз. Умуман «Болалар»нинг бу сафар мутлақ ғолиб бўлганлиги ҳам қизларнинг қўллаб қувватлаганлиги боисидир.

«...Бизнинг илтимосимиз — «Болалар» гуруҳидаги ижрочиларнинг оила аъзолари, ўзларининг суратлари, манзилгоҳларини рўзномангизда ёритсангиз», деб ёзишибди бир гуруҳ бўкалик қизлар.

Энди бошқа бир мавзуга, аниқроқ қилиб айтадиган бўлсак, бошқа бир, назаримизда қизиқ бир таклифга кўчсак. «Энг яхши ижрочи» танловига Шерали Жўраевдан ташқари ўрин белгиласангизлар», деб ёзибди бўкалик муҳлисимиз Маъруф Султонов. «Чунки у шусиз ҳам Ўзбекистоннинг биринчи сонли қўшиқчисидир». Балки ўқувчиларимиз бу фикрга ҳам ўз муносабатларини билдиришар.

Яна бир гап. Бизнинг танловимизда келтирилаётган қўшиқларни фақат рўзномамиз саҳифаларидагина қолдирмасдан шу соҳа билан машғул бўлган корхоналар билан боғланиб, «Тошкент ҳақиқати»да чиққан рўйхат бўйича пластинка чиқаришни маслаҳатлашиб кўрсак ёмон бўлмасди. Аммо, бу ҳозирча мулоҳаза, холос. Бугун эса танловимизни давом эттирамиз.

1. «Болалар» диско-рок гуруҳи «Маликам».
2. Ғиёс Бойтоев «Йиғлаётган қизга»
3. «Болалар» диско-рок гуруҳи «Ширин қиз»
4. Охунжон Мадалиев «Кўнглимда бир ёр»
5. Юлдуз Усмонова «Настарин»
6. Муҳриддин Ҳолиқов «Узатамиз»
7. Нуриддин Ҳайдаров «Юр муҳаббат, кетдик бу ердан»
8. Рустам Ғойипов «Тўғрини де»
9. Даврон Ғойипов «Аёл қалби»
10. Охунжон Мадалиев «Афғон»

Рустам ХУДОЁРОВ
тайёрлади.

Муҳаррир
Н. НАСИМОВ.

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

Сешанба
23 ОКТЯБРЬ

УзТВ I

11.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари. 12.00 Телефильм. 12.40 Такрорий фильмлар экрани. Улуғбек юлдузи. Бадиий фильм. 18.05 Янгиликлар. 18.10 Мультфильм. 18.20 Минг бир ҳикмат. 19.00 Ўзбек тилини ўрганамиз. 19.30 «Ахборот». 19.50 Куз хаёллари. 20.15 Ўзбекистон ССЖ Вазирлар Кенгашида. 20.30 «Ахборот». 20.50 Камолот сари. 21.30 «Время». 22.00 Экранда — кинокомедия. Зўр ўтирибмиз.

УзТВ II

19.05 Тарихий обидалар. 19.30 Телефильм. 19.45 «Обуна—91». 20.50 Ёсинсой чўлларида. 21.00 Тижорат хабарлари.

ДУШАНБЕ КЎРСАТАДИ

21.30 «Время». 22.00 Бизнинг хазинамиздан.

МТ I

7.00 «120 минут». 9.00 Америка фожиаси. Бадиий фильм. 2-серия. 10.10 Мультфильм. 10.30 Саёҳатчилар клуби. 11.30 Бу бўлган... бўлганди... 11.50 Болалар соати. 12.50 Коллаж. 13.00 «Время». 16.00 Мультфильмлар. 16.30 Маҳфий фарватер. Телевизион бадиий фильм. 1-серия. 17.35 Илмий хабарнома. 18.20 Мимикричи масхарабозлари Останкино концерт студиясида. 19.05 Инсон ва қонун. 20.20 Америка фожиаси. Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 «Время». 22.00 Долзарб интервью. 22.10 Шахмат бўйича жаҳон чемпионатида. 22.35 Россиянинг парламент хабарномаси. 22.50 «Сўз». Адабий-бадиий программа. 00.50 «ТСН».

МТ II

9.00 Эрталабки бадан тарбия машқлари. 9.15 Илмий-оммабоп фильмлар. 9.35, 10.35 Жуғрофия. 10.05 Француз тили. 11.05 Француз тили. 11,35, 12.35 Тарих. 12.05 Бирлашиш ҳаракати уйғунлиги йўлида. 13.05 Милиция сержанти. Бадиий фильм. 1-серия. 14.10 Аэробика. 15.10 Такрорий телефильмлар сеанси. Ботқоқликдаги кишилар. 5-серия. 17.30 Баскетбол. 18.10 РСФСР шаҳарлари телестудиялари. 19.00 «Время». 19.30 Аэробика. 20.30 Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар. 20.45 Коллаж. 20.50 Ҳужжатли фильм. 21.15 Концерт. 22.10 ССЖИ Олий Кенгашининг сессиясида. 00.10 Милиция сержанти. Бадиий фильм. 3-серия.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

МУҲАРРИР ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; БЎЛИМЛАР: мафкура — 325778, деҳқончилик-саноат — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт — 325749; маҳаллий Советлар ҳаёти — 325645; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.